

ଓଡ଼ିଆ

OTET

2022

ସେଟ
SET

B

172902

Question Booklet Sl. No.

ମୁଦ୍ରିତ ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା : 56

No. of Printed Pages : 56

ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା : 150

No. of Questions : 150

PAPER - I

ରୋଲ୍ ନଂ.
Roll No. 22122605124

ସମୟ : 2 ଘଣ୍ଟା 30 ମିନିଟ୍

Time : 2 Hours 30 Minutes

ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ

- ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନା ସାମାଜିକ (ଆମାୟୀ)। ଯଦି କୌଣସି ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀ ଦେଇଥିବା ଉଥ୍ୟ ତୁଳ, ମିଥ୍ୟା କିମ୍ବା ଅସ୍ମୂର୍ଣ୍ଣ ବୋଲି ଯେକୋଣସି ସମୟରେ ପ୍ରମାଣିତ ହୁଏ, ତେବେ ତାଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥନା ନାକଚ ହୋଇଯିବ ।
- ଓ.ୱେ.ଆର. ଫର୍ଦରେ ଥିବା ବୃତ୍ତକୁ କଳା/ନୀଳ ବଳ ପାଞ୍ଚ କଳମ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ କଳା/ ନୀଳ କରିବାକୁ ହେବ । ଆଂଶିକ କଳା କରାଯାଇଥିଲେ ତାହାର ମୂଲ୍ୟାୟନ ହେବ ନାହିଁ ।
- ଦୁଇଟି କିମ୍ବା ଅଧିକ ବୃତ୍ତକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ / ଆଂଶିକ କଳା/ ନୀଳ କରାଯାଇଥିଲେ ତାହାର ମଧ୍ୟ ମୂଲ୍ୟାୟନ ହେବନାହିଁ ।
- କଳା/ ନୀଳ କରାଯାଇଥିବା ବୃତ୍ତକୁ 'X' ରିହ୍ନ୍ ଦ୍ୱାରା / କଟାକଟି କରି/ ଧଳା ରଙ୍ଗ ଲଗାଇ / ରବର / ବୈହି ଦ୍ୱାରା ଲିଭାଲିଭି କରି କିମ୍ବା ଯେକୋଣସି ଉପାୟରେ ଉଭର ବଦଳାଇଥିଲେ ତାହାର ମୂଲ୍ୟାୟନ ହେବ ନାହିଁ ।
- ଏହି ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ପୁସ୍ତିକାଟିକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନପାଇବା ପୂର୍ବରୁ ଖୋଲାଯିବ ନାହିଁ । ନିଜର ରୋଲ୍ ନମ୍ବର ଠିକ୍ ଭାବରେ ଏହି ପୁସ୍ତିକାରେ ନାହିଁ । ଏବଂ ଓ.ୱେ.ଆର. ଫର୍ଦରେ ଲେଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଏହି ପୁସ୍ତିକାରେ ଲିଖିତ ପୃଷ୍ଠାସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ପ୍ରଶ୍ନସଂଖ୍ୟା ଓ ସେବୁଡ଼ିକର କ୍ରମିକ ନମ୍ବର ଭଲ ଭାବରେ ଯାଞ୍ଚ କରିନିଅଛୁ । ଯଦି କିଛି ତୁଟି ଥାଏ ତେବେ ପାଞ୍ଚ ମିନିଟ୍ ମଧ୍ୟରେ ଏହା ବଦଳରେ ଅନ୍ୟ ଏକ ଠିକ୍ ପୁସ୍ତିକା ନିରୀକ୍ଷକଙ୍କ ଠାରୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରନ୍ତୁ । ପାଞ୍ଚ ମିନିଟ୍ ପରେ କୌଣସି ଆପରି ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ନାହିଁ ।
- ଓଡ଼ିଶା ପରୀକ୍ଷା ପରିଚାଳନା ଆଇନ, ୧୯୮୮ ଅନୁସାରେ ପରୀକ୍ଷା ପରିଚାଳନା କରାଯିବ ।

INSTRUCTIONS TO THE CANDIDATES

- The admission to the examination is provisional. In the event of any information furnished by the candidate found false / incorrect / incomplete detected at any stage, the candidature shall be rejected.
- Darken the circles in the OMR sheet completely with Black / Blue ball point pen only. Partial darkening shall not be evaluated.
- Darkening two or more circles completely / partially shall not be evaluated.
- Changing the darkened circle in any manner putting 'x' mark / using white fluid / erasing by rubber / blade etc. shall not be evaluated.
- This question booklet shall not be opened until instructed. Write your Roll No. correctly in this booklet as well as in the OMR answer-sheet.
- The candidate should check the No. of Printed Pages and Questions along with their Serial Nos. In case of any discrepancy found, exchange the defective one and collect another correct one from the invigilator within 5 (five) minutes and thereafter no complaint shall be entertained.
- The examination shall be conducted as per the Odisha Conduct of Examination Act, 1988.

SEAL

ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଚାରୋଟି ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଉତ୍ତର ଦିଆଯାଇଛି । ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଠିକ ଉତ୍ତରଟିକୁ ବାଛି OMR ଫର୍ମରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବୃତ୍ତିକୁ ନୀଳ/ କଳା ବଲ୍ ପଏଞ୍ଚ କଳମ ହାରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ କଳା / ନୀଳ କର ।

Each question has four possible answers. Choose the correct answer from among them and darken the appropriate circle completely in the OMR Sheet with Blue / Black ball point pen.

ଶିଶୁ ବିକାଶ ଓ ଶିକ୍ଷାବିଜ୍ଞାନ

CHILD DEVELOPMENT & PEDAGOGY

1. 1958 ମସିହାରେ ମହିଳା ଶିକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ଗଠିତ ଜାତୀୟ କମିଟିର ସଭାପତି କିଏ ଥିଲେ ?

- (A) ଜ୍ୟୋତିବା ଫୁଲେ
- (B) ଦୁର୍ଗା ବାଇ ଦେଶମୁଖ
- (C) ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣକୁମାରୀ ଦେବୀ
- (D) ସାବିତ୍ରୀ ବାଇ ଫୁଲେ

2. ଓଡ଼ିଶାରେ ବହୁଭାଷୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ବର୍ତ୍ତମାନ କେତୋଟି ଭାଷାରେ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଉଛି ?

(A) 18	(B) 10
(C) 21	(D) 29

3. କେଉଁଟି ନିରକ୍ଷର ଓ ସାମଗ୍ରିକ ମୂଲ୍ୟାଯନର ଏକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଅଟେ?

- (A) ଅଧିକ ପରୀକ୍ଷା ଯୋଗୁଁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ଭାବାକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇଥାଏ
- (B) ଏହା ପରୀକ୍ଷା ଉପରେ କମେଇବାରେ ସାହାୟ୍ୟ କରେ
- (C) ଏହା ଗ୍ରେଡ଼କୁ ନମ୍ବରରେ ବଦଳାଇଥାଏ
- (D) ଏହା ପିଲାମାନଙ୍କୁ ମଛର ବା ମେଧାବୀ ଭାବେ ବାଛିବାରେ ସାହାୟ୍ୟ କରିଥାଏ

1. Who was the Chairman of the National Council on Women's Education, established by the Govt. of India in 1958 ?

- (A) Jyotiba Phule
- (B) Durgabai Deshmukh
- (C) Swarnakumari Devi
- (D) Savitribai Phule

2. In how many languages Multilingual Education Programme is now going on in Odisha ?

(A) 18	(B) 10
(C) 21	(D) 29

3. Which of the following is a characteristics of continuous and comprehensive evaluation ?

- (A) It increases the workload on students by taking multiple tests
- (B) It helps in reducing examination phobia
- (C) It replaces grades with marks
- (D) It is useful to label children as slow or intelligent

4. ନିମ୍ନଲିଖିତ ମାଧ୍ୟମରେ କେଉଁ ଉଚ୍ଛିତ ଶ୍ରୀବଣ ବାଧୁତ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ପାଇଁ ଠିକ୍ ହାତ୍ ?
- ଶ୍ରୀବଣ ବାଧୁତ ପିଲାଙ୍କୁ ଶ୍ରେଣୀରେ ଝରକାର ନିକଟରେ ବସାଇବା ଦରକାର
  - ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ବାର୍ତ୍ତାଳାପ ପାଇଁ ସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷକ ସାଙ୍ଗେତିକ ଭାଷା ଶିଖିବା ଆବଶ୍ୟକ
  - ସେମାନେ ସାଧାରଣ ପିଲାଙ୍କ ସହ ମିଶ୍ର ଦଳଗତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି
  - ସେମାନଙ୍କୁ କଥା କହିବା ଶିଖାଇବା ଉଚିତ ନୁହେଁ
5. ଜଣେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ଉଚିତ୍ୟତରେ କ'ଣ କରିପାରିବ ତାହାର ସୁଚନା କେଉଁ ପରୀକ୍ଷଣରୁ ମିଳିଥାଏ ?
- କୃତି ପରୀକ୍ଷଣ
  - ଅଭିଯୋଗ୍ୟତା ପରୀକ୍ଷଣ
  - ମାନାଯିତ ପରୀକ୍ଷଣ
  - ଶିକ୍ଷକ କୃତ ପରୀକ୍ଷଣ
6. କେଉଁ ପ୍ରକାର ଶିକ୍ଷାଗତ ଦୁର୍ବଲତା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାରେ କୃତିତ୍ତ ପରିମାପନ ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରୟୁକ୍ଷ ?
- ଉତ୍ତାମକ ଅପ୍ରତିଯୋଜନ
  - ପଠନ ଅକ୍ଷମତା
  - ଅପରାଧ ପ୍ରବଣତା
  - ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ

4. Which of the following statement is true about hearing impaired students ?
- Hearing impaired students should sit near the window of classroom
  - General teachers should learn sign language for interaction with them
  - They like to perform group activities along with the general students
  - They should not learn to speak
5. The information about a learner, what he/she can do in future could be known from which type of test ?
- Achievement Test
  - Aptitude Test
  - Standardised Test
  - Teacher made Test
6. To identify which type of educational weakness, achievement test is essential ?
- Emotional maladjustment
  - Reading disability
  - Delinquency
  - All of the above

7. ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଠି ଦୀଘ୍ୟ ଉତ୍ତର ମୂଳକ ପ୍ରସ୍ତର ଏକ ସାଧାରଣ ଛୁଟି ନୁହେଁ ?
- (A) କେତେକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଷୟ ଚମନ କରି ପଡ଼ିଲେ
ପରୀକ୍ଷାରେ ଭଲ ନମ୍ବର ମିଳେ
- (B) ଲବଧାଙ୍କ ଗୁଡ଼ିକର ବିଶ୍ୱାସନୀୟତା କମ
ହୋଇଥାଏ
- (C) ବିଭିନ୍ନ ପରୀକ୍ଷକ ବିଭିନ୍ନ ଭାବରେ ମୂଲ୍ୟାୟନ
କରନ୍ତି
- (D) ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀର ହସ୍ତାକ୍ଷର ପ୍ରାସ୍ତାଙ୍କ ଉପରେ
ପ୍ରଭାବ ପକାଇ ନଥାଏ
8. ଶିଶୁର ବୌଦ୍ଧିକ ବିକାଶ କାହାର ଫଳାଫଳ ଅଟେ ?
- (A) କେବଳ ବଂଶାନୁଗୁଣ
ବିକାଶ (A)
- (B) କେବଳ ପରିବେଶର ଗୁରୁତ୍ବ
ବିକାଶ (B)
- (C) ବଂଶାନୁଗୁଣ ଓ ପରିବେଶର ପାରସ୍ପରିକ କ୍ରିୟା
ବିକାଶ (C)
- (D) କେବଳ ଅର୍ଥନୈତିକ ପରିସ୍ଥିତି
ବିକାଶ (D)
9. 'ଆଭିଜ୍ଞତା ଓ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦ୍ୱାରା ଆଚରଣଗତ ପରିବର୍ତ୍ତନ
ହେଲ୍ପିକ୍ଷଣ' – ଏହା କାହାର ମତ ?
- (A) ଗାର୍ଡନର ମର୍ଫ୍ଫୀ (A)
- (B) ବ୍ରିନ୍ଦାବନ ମର୍ଫ୍ଫୀ (B)
- (C) ଏଡ୍ଵିନ ଏ. ଗେଟେସ୍ (C)
- (D) କିମ୍ବଲ୍ (D)

7. Which of the following is not a demerit of long answer type question ?
- (A) Secured good mark in the examination on choosing selected topics
- (B) Reliability of the scores becomes less
- (C) Different examiners evaluate in different ways
- (D) Handwriting of the examinee does not influence the score
8. Cognitive development among children is the result of _____.
- (A) Only heredity
- (B) Only environment
- (C) Interaction of heredity and environment
- (D) Only economic factors
9. 'A modification of an individual's behaviour through experience and training' – is the thought of _____.
- (A) Gardner Murphy
- (B) Skinner
- (C) Edwin A. Gates
- (D) Kimball

- 10.** ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ କିପରି ସୃଜନଶୀଳ ଚିତ୍ତନ ବୃଦ୍ଧି କରିପାରିବେ ?
- ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ଉପରେ ଅନବରତ ନଜର ରଖୁଥିବେ
  - ପ୍ରତି ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ଠାରୁ ଅତିକମରେ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠତା ଆଶା କରୁଥିବେ
  - ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ପାଇଁ କଷ୍ଟସାଧ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଛିର କରିବେ ଓ ଏହାକୁ ପାଳନ କରିବା ପାଇଁ ଦୂର ପଦମେପ ଗ୍ରହଣ କରିବେ
  - ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟ ବ୍ୟବହାରର ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରିବେ
- 11.** ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଠି ନିରନ୍ତର ଓ ସାମଗ୍ରିକ ମୂଲ୍ୟାୟନର ଏକ ଅଂଶ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ?
- ସଞ୍ଚୟୀ ବିବରଣ ପତ୍ର
  - ନ୍ୟୟ କାର୍ଯ୍ୟ
  - ଅଭିଭାବକ-ଶିକ୍ଷକ ବୈଠକ
  - ଘରଣାବଳୀ ବିବରଣ
- 12.** ଉତ୍ତରମ ଶିକ୍ଷଣ ପାଇଁ ପିଲାମାନଙ୍କୁ କେଉଁ ପ୍ରକାର ଶ୍ରେଣୀ ପରିବେଶର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ଉଚିତ ?
- ଯେଉଁଠାରେ ସେମାନେ ଅଧିକ ଖେଳକୁଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ସୁଯୋଗ-ପାଇଁବେ
  - ଯେଉଁଠାରେ ସେମାନଙ୍କର ଅଭିଜ୍ଞତା ଓ ଭାବନାକୁ ଉଚିତ ଛାନ ମିଳିବା
  - ଯେଉଁଠାରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ ସାଂଗସାଥୀ ମିଳିବେ
  - ଯେଉଁଠାରେ କଠୋର ଶୁଣ୍ଗଳା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଉଥିବା

(5)

- 10.** How can a teacher foster creative thinking ?
- By keeping constant surveillance on learners
  - By expecting nothing less than perfection from every learner
  - By selecting difficult activities for learners and providing them rigid directions to follow
  - By providing opportunities in different ways to the learners
- 11.** Among the following, which cannot be a part of continuous and comprehensive evaluation ?
- Cumulative record
  - Assignments
  - Parents-teachers meeting
  - Anecdotal record
- 12.** For better learning, which type of environment should be provided to children ?
- Where they will get maximum chance to play
  - Where their experience and feelings will get a proper place
  - Where they are likely to become more and more friends
  - Where strict discipline is adopted

13. ଆଦିବାସୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ତଥା ଗୋଷୀର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଭିମୁଖ କରିବା ନିମିତ୍ତେ 'ସୃଜନ' ପକ୍ଷରୁ କେଉଁ ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କରାଯାଇଥାଏ ?

- (A) ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ ପ୍ରସ୍ତୁତି
- (B) ଗୀତ, ବାଦ୍ୟ, ନୃତ୍ୟ ଉସ୍ତର
- (C) କାହାଣୀ ଉସ୍ତର
- (D) ଲୋକ ଗୀତ, ଲୋକ ଗ୍ରଂ ଲଭ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ ଧ୍ୟାନା ବୃଦ୍ଧି

14. ନିମ୍ନଲ୍ଲିଖିତ କେଉଁ ଉଚ୍ଚତି ସତ୍ୟ ଅଟେ ?

- (A) ବହୁଭାଷୀ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଶିକ୍ଷଣର ଅଗ୍ରଗତି ପାଇଁ ସହାୟକ
- (B) ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ଏକ ସମୟରେ ଦୁଇରୁ ଅଧିକ ଭାଷା ଶିଖିପାରେ ନାହିଁ
- (C) ବିଶେଷ ବର୍ଗର ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କେବଳ ଅନୁସୂଚୀତ ଜାତି ଓ ଜନଜାତି ପିଲା ଅତ୍ରୁକୁ
- (D) ଅନୁସୂଚୀତ ଜାତିର ସମାନ ବୟସର ଜଣେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ସାଧାରଣ ବର୍ଗର ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ଠାରୁ ଶିକ୍ଷଣ ସାମର୍ଥ୍ୟରେ କମ୍

15. କେଉଁମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଶୈକ୍ଷିକ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ?

- (A) ଚଳନ ଅକ୍ଷମ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ
- (B) ମାନସିକ ଅନ୍ତର୍ଗ୍ରସର ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ
- (C) ବାଳିକା ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ
- (D) ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ

13. In tribal areas, which is a function organised by 'Srujan' to attract the children and community members towards the school ?

- (A) Preparation of teaching aids
- (B) Song, music and dance festival
- (C) Story telling festival
- (D) Develop of local song and local story etc among them

14. Which of the following statements is true ?

- (A) Multilingual teaching system is helpful for learning progress
- (B) Learners cannot learn more than two languages at the same time
- (C) Only scheduled caste and scheduled tribe students are included in special category of students
- (D) A scheduled caste student has less learning capacity than a general student having same age group

15. For whom, individual education plan should be developed ?

- (A) Locomotor disable student
- (B) Mentally retarded student
- (C) Girl student
- (D) All of these

- 16.** ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ବାଲିକା ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ କେବେ
କଷୁରବା ଗାନ୍ଧୀ ବାଲିକା ବିଦ୍ୟାଳୟ (KGBV)
ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା ?
- (A) ଜୁଲାଇ 2004 (B) ଅଗଷ୍ଟ 2012
(C) ଏପ୍ରିଲ 2009 (D) ନଭେମ୍ବର 2005
- 17.** ନାମ ଗାୟଳଙ୍କ ମତରେ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଶିକ୍ଷାର ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ
କ'ଣ ?
- (A) ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲାର ବୌଦ୍ଧିକ, ସାମାଜିକ ତଥା
ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଶିକ୍ଷଣର ସର୍ବାଧୂକ ବିକାଶ
(B) କୌଣସି ଏକ ପୃଥକ ପରିଷିତିରୁ ଏକ ସାଧାରଣ
ପରିବେଶକୁ ଛାନାନ୍ତର କରିବା
(C) ଅଛୁଟ ଓ ମଧ୍ୟମ ଅକ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ପିଲାମାନଙ୍କୁ
ସାଧାରଣ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଶିକ୍ଷା ଦେବା
(D) ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ
- 18.** ଜାତୀୟ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଆଧାର 2005 ରେ କେଉଁ ଶିକ୍ଷା
ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଛି ?
- (A) ଅନ୍ତର୍ନିର୍ବଣୀ (B) ସମ୍ବନ୍ଧିତ
(C) ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର (D) ସାଧାରଣ
- 19.** ଶିକ୍ଷାଦାନ-ଶିକ୍ଷଣ ଉପକରଣର ନିମ୍ନ ପ୍ରକାରରେ
ଶୁଣିକୁ ସେମାନଙ୍କର ଉପଯୋଗିତା ଅନୁଯାୟୀ
ଉର୍ଦ୍ଧ୍ବକ୍ରମରେ ସଜାଅ
ଅଭିନୟ କରିବା, ପରିଭ୍ରମଣ, ପରୋକ୍ଷ ଅଭିଜ୍ଞତା,
ଚଳକିତ୍ର
(A) ପରିଭ୍ରମଣ, ଚଳକିତ୍ର, ପରୋକ୍ଷ ଅଭିଜ୍ଞତା, ଅଭିନୟ
କରିବା
(B) ଅଭିନୟ କରିବା, ପରିଭ୍ରମଣ, ଚଳକିତ୍ର, ପରୋକ୍ଷ
ଅଭିଜ୍ଞତା
(C) ଚଳକିତ୍ର, ପରିଭ୍ରମଣ, ଅଭିନୟ କରିବା, ପରୋକ୍ଷ
ଅଭିଜ୍ଞତା
(D) ପରୋକ୍ଷ ଅଭିଜ୍ଞତା, ଅଭିନୟ, ଚଳକିତ୍ର, ପରିଭ୍ରମଣ

- 16.** For education of girls, when did
Kasturaba Gandhi Balika Vidyalaya
establish in our State ?
- (A) July 2004 (B) August 2012
(C) April 2009 (D) November 2005
- 17.** According to Namgael, what is the
major aim of integrated education ?
- (A) Ultimate goal being optimal,
academic, social as well as
personal learning of each child
(B) To transfer from a specific or
different atmosphere to a general
atmosphere
(C) To teach low and medium disable
child in general school
(D) All of the above
- 18.** What type of education system does
National Curriculum Framework 2005
encourage ?
- (A) Inclusive (B) Integrated
(C) Special (D) Regular
- 19.** Arrange the following teaching-learning
materials as per their usability, in an
ascending order.
Acting, Excursions, Contrived
experience, Film.
- (A) Excursions, Film, Contrived
experience, Acting
(B) Acting, Excursions, Film,
Contrived experience
(C) Film, Excursions, Acting,
Contrived experience
(D) Contrived experience, Acting,
Film, Excursions

20. ନିମ୍ନ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଏକ ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ ?

- (A) ଚତନା ଲେଖିବା
- (B) ସ୍ଵତ୍ତ ଅନୁଯାୟୀ ଶିଖିବା
- (C) ଆଲୋଚନା ଚକ୍ର
- (D) ନୃତ୍ୟ କରିବା

21. ବୌଦ୍ଧିକ ବିକାଶର କେଉଁ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବର୍ଗୀକରଣ କରିବାର ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥାଏ ?

- (A) ସମ୍ବେଦୀକାରକ
- (B) ପ୍ରାକ୍ ସଂକାର୍ୟ
- (C) ସ୍ଥୁଳ ସଂକାର୍ୟ
- (D) ଉତ୍ସାହ (A) ଏବଂ (B)

22. ପିଆଜେଙ୍କ ମତ ଅନୁଯାରେ ନିମ୍ନ କେଉଁ ଗୁଣଟି ଶିଶୁର ସ୍ଥୁଳ ସଂକାର୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଦେଖାଯାଇଥାଏ ?

- (A) ବିମୂର୍ତ୍ତ ଚିତ୍ତନ ପାଇଁ ସମର୍ଥ ହୋଇନଥାଏ
- (B) ଚିତ୍ତନକୁ ବିରାଟ ଭାବେ ବଦଳାଇବାରେ ଅସମର୍ଥ
- (C) ବଞ୍ଚିର ଘାୟିତି ବିଷୟରେ ଜାଣିବା ଆରମ୍ଭ କରେ
- (D) ଅନୁକରଣ କରିବା ଆରମ୍ଭ କରେ

20. Which of the following is not a learning activity ?

- (A) Essay writing
- (B) Learning as per the formula
- (C) Seminar
- (D) Dancing

21. The ability of 'Seriation' is the characteristic of which cognitive stage ?

- (A) Sensory motor
- (B) Preoperational
- (C) Concrete operational
- (D) Both (A) and (B)

22. According to Piaget which of the following shows characteristics of "Concrete Operational Period" of a child ?

- (A) Unable for concrete thinking
- (B) Unable to change thinking in a reverse way
- (C) Starts to know about the existence of objects
- (D) Starts following

BOARD OF SECONDARY EDUCATION, ODISHA

- ୧୩୨

SET - (B)

- 23.** ଜ୍ଞାନ ସଂଗଠନ ପକ୍ଷାର ମତକୁ ସମର୍ଥନ କରୁନଥିବା ଶିକ୍ଷାବିଦ୍ ହେଉଛନ୍ତି
- (A) ଆଲବର୍ଟ ବାନ୍ଡୁରା
 (B) ଜିନ୍ ପିଆରେ
 (C) ଜନ୍ ଦୁବେ
 (D) ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି ନୁହଁଛି
- 24.** ଶିକ୍ଷା ଅଧିକାର ଅଧିନିୟମ -2009ର କେଉଁ ଧାରା ଅନୁୟାୟୀ, 'କୌଣସି ଶିଶୁକୁ ଶାରୀରିକ ଦଣ୍ଡ ବା ମାନସିକ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଦିଆଯିବ ନାହିଁ'?
- (A) ଧାରା 24
 (B) ଧାରା 29
 (C) ଧାରା 29(2)
 (D) ଧାରା 17(1)
- 25.** ପିଲାମାନେ ବରିଚାରେ କାମ କରୁଥିବା ବେଳେ ପଡ଼ିଥିବା ପାଠର ପ୍ରୟୋଗ କରୁଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ଜାଣିବା ପାଇଁ କେଉଁ ପ୍ରକାରର ମୂଳ୍ୟାଯନ କରାଯାଏ ?
- (A) ଗଠନମୂଳକ
 (B) ନିଦାନମୂଳକ
 (C) ବ୍ୟବସ୍ଥାନ
 (D) ସମାପ୍ତିମୂଳକ
- 26.** ବିଦ୍ୟାଲୟର ବକ୍ତ୍ତା ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ କୃତିତ୍ୱ ହାସଳ କରିଥିବା ପିଲାର ବିବରଣୀ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବା ନିମିତ୍ତେ କେଉଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସାଧନ ବ୍ୟବହାର କରିଛେବ ?
- (A) ଘଟଣାବଳୀ ବିବରଣ
 (B) ଚେକଲିଷ୍ଟ
 (C) ରେଟିଂ ସ୍କେଲ
 (D) କୌଣସିଟି ନୁହଁ

- 23.** The Psychologist, who did not support Constructivist approach, was _____.
- (A) Albert Bandura
 (B) Jean Piaget
 (C) John Dewey
 (D) None of them
- 24.** According to which Section of RTE Act-2009, 'No child shall be subjected to physical punishment or mental harassment' ?
- (A) Section 24
 (B) Section 29
 (C) Section 29(2)
 (D) Section 17(1)
- 25.** Which type of evaluation needed to know that the students are applying the topics taught during working in a garden ?
- (A) Formative
 (B) Diagnostic
 (C) Placement
 (D) Summative
- 26.** Which tool could be used to record the details of a student winning in a school debate competition ?
- (A) Anecdotal record
 (B) Checklist
 (C) Rating scale
 (D) None of these

27. “ଶିକ୍ଷା ହେଉଛି ସୁଖ ଶରୀର ମଧ୍ୟରେ ସୁଖ ମନ୍ତ୍ରରେ
ସୃଷ୍ଟି” – କିଏ କହିଥୁଲେ ?

- (A) ସ୍ପେନସର
- (B) କୌଟିଲ୍ୟ
- (C) ଆରିଷ୍ଟୋଟଳ
- (D) ଶ୍ରୀ ଅରବିଦ୍

28. ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଉଚ୍ଚିକ ପଛା ହେଉଛି

- (A) ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶିକ୍ଷଣ ପଢ଼ନ୍ତି
- (B) ବିଭିନ୍ନ ଶିକ୍ଷାଦାନ-ଶିକ୍ଷଣ ପଢ଼ନ୍ତିର ସମାହାର
- (C) ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବା କେତେକ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପଢ଼ନ୍ତିର
ସମାହାର
- (D) ବହୁ ପ୍ରକାରର ଶିକ୍ଷଣ ପଢ଼ନ୍ତିର ସମାହାର

29. ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସୂଜନାମୂଳ ଚିନ୍ତନ ବୃଦ୍ଧି
କରିବା ପାଇଁ ଶିକ୍ଷକ କିଭଳି ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବା ଉଚିତ ?

- (A) ମୁକ୍ତ ଓ ଦୀର୍ଘ ଉତ୍ତର ମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ
- (B) ବହୁ ବିକଷିତ ପ୍ରଶ୍ନ
- (C) ଶ୍ଵେତ ଉତ୍ତର ମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ
- (D) ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତର ମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ

30. ବହୁପ୍ରଦ ଶିକ୍ଷା କୌଶଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲାବେଳେ
ନିମ୍ନଲିଖିତ କେଉଁ ଦିଗ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ?

- (A) ଶ୍ରେଣୀ ସଂଗଠନ
- (B) ଶିକ୍ଷଣ ଉପକରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା
- (C) ଶିକ୍ଷଣ ପରିସ୍ଥିତି ପାଇଁ ଯୋଗନା
- (D) ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ

27. “Education is the creation of a sound mind in a sound body” – who said it ?

- (A) Spensors
- (B) Koutilya
- (C) Aristotle
- (D) Sri Aurobindo

28. Activity based approach is

- (A) A specific learning process
- (B) A collection of different teaching-learning process
- (C) A specific or collection of some teaching process
- (D) A collection of different types of learning process

29. For developing creative thinking among the students, which type of questions should be asked by the teacher ?

- (A) Open ended and subjective questions
- (B) Multiple choice questions
- (C) Short answer type questions
- (D) Closed-ended questions

30. Which of the following aspect should be given importance while preparing a multigrade teaching strategy ?

- (A) Classroom organisation
- (B) Provision of learning materials
- (C) Planning for learning situation
- (D) All of these

TSC

SET - B

M.I.L. (ODIA)

31. କେଉଁ ଶବ୍ଦଟି ଶୁଣ ?
 (A) ଭୀମାର୍ଜନ୍ୟୁଧସ୍ଥିର
 (B) ଯୁଧସ୍ଥିରଭୀମାର୍ଜନ
 (C) ଅଞ୍ଜୁନଭୀମାଯୁଧସ୍ଥିର
 (D) ଅଞ୍ଜୁନ୍ୟୁଧସ୍ଥିରଭୀମ
32. ପ୍ରିୟ - ବଦ + ଅ = _____ କ'ଣ ହେବ ?
 (A) ପ୍ରିୟସଦ
 (B) ପ୍ରିୟାସଦ
 (C) ପ୍ରିୟସାଦ
 (D) ପ୍ରିୟସଦ
33. ଶବ୍ଦାର୍ଥ ବୋଧ ଓ ଶବ୍ଦାନୁଶୀଳନ କେଉଁ ପାଠ ଦାନ ସମୟରେ କରାଯାଏ ?
 (A) ପଦ୍ୟ
 (B) ଗଦ୍ୟ
 (C) ବ୍ୟାକରଣ
 (D) ରଚନା ଲିଖନ
34. କବିଙ୍କ ପରିଚୟ ପ୍ରଦାନ, ବିଷୟର ପୃଷ୍ଠାମ୍ବି ଓ ଆଲୋଟ୍ୟ ବିଷୟର ସାରାଂଶ ପ୍ରଦାନ କେଉଁ ସୋପାନରେ କରାଯାଏ ?
 (A) ଉପକ୍ରମ
 (B) ଉପକ୍ରମାପନ
 (C) ମୂଲ୍ୟାଯନ
 (D) ସଂକ୍ଷିପ୍ତାମୂଳ କାର୍ଯ୍ୟ

35. କେଉଁ ପ୍ରାଥମିକ ପ୍ରତିକରଣ ଭାଷା ଶିକ୍ଷାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନୁହେଁ ?
 (A) ସ୍ଵଶିକ୍ଷଣ ଦକ୍ଷତାର ବିକାଶ
 (B) ନିଜ ଦେଶର ସଂସ୍କୃତ ସହିତ ପରିଚିତ ହେବାର ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି
 (C) ଭାଷା ବ୍ୟବହାରର ଦକ୍ଷତା
 (D) ବ୍ୟାବହାରିକ ବ୍ୟାକରଣରେ ଜ୍ଞାନ ବୃଦ୍ଧି
36. କେଉଁ ଦକ୍ଷତା ବିନା କହିବା, ଶୁଣିବା, ପଡ଼ିବା ଓ ଲେଖିବା ଶିକ୍ଷା ଅର୍ଥହାନ ହୋଇଥାଏ ?
 (A) ଶବ୍ଦଭାବର ବୃଦ୍ଧି
 (B) ବ୍ୟାବହାରିକ ବ୍ୟାକରଣ
 (C) ବୃଦ୍ଧିବା
 (D) ପ୍ରୟୋଗ
37. ଏଥୁମଧ୍ୟ କେଉଁ ବାକ୍ୟରେ 'ଗୁଣ' ବ୍ୟାବହାର କରାଯାଏ ?
 (A) ସେ ଗୋଟିଏ ଗୁଣର ପିଲା
 (B) ତିନିକୁ ଦୁଇରେ ଗୁଣ
 (C) ପରିଶ, ପାଞ୍ଚର କେତେ ଗୁଣ ?
 (D) ଆଜି ଧନୁର ଗୁଣକୁ ଖାଲବି
38. କେଉଁ ପଦ ସହିତ ଅନ୍ୟ ପଦର ସମ୍ବନ୍ଧ ହୁଏ ନାହିଁ ?
 (A) ସମ୍ମୋଧନ ସୁରକ୍ଷା
 (B) ବିଶେଷ୍ୟ
 (C) ସର୍ବନାମ
 (D) ବିଶେଷଣ

39. ପୋର୍ଟଗୋଲିଓ ମୂଲ୍ୟାୟନ କେଉଁ ପ୍ରକାର ମୂଲ୍ୟାୟନରେ ବିଶେଷତାବେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥାଏ ?
- ବ୍ୟବସ୍ଥାନ
  - ଗଠନ ମୂଳକ
  - ସମାପ୍ତିସୁଚକ
  - ସମବ୍ୟୀ ଦକ୍ଷତା
40. ନିମ୍ନଲିଖିତ ବର୍ଣ୍ଣଶୁଣ୍ଡର ଏକ କାରଣ ଅଟେ ?
- ତୁଟ୍ଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍ତରଣ
  - ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଦକ୍ଷତାର ଅଭାବ
  - ଦୋଷୟୁକ୍ତ ପଠନ ସାମଗ୍ରୀର ପ୍ରଭାବ
  - ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ
41. ଭାଷା ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରାରମ୍ଭବସ୍ଥାରେ କେଉଁମୁଢ଼ିକ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ଶିକ୍ଷା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ?
- ଲିଖନ ଓ ପଠନ
  - ଶ୍ରୀବଣ ଓ ପଠନ
  - କଥନ ଓ ଶ୍ରୀବଣ
  - ଝାନ ଓ ପଠନ
42. 'ବର୍ଗୀକରଣ ମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ' – କେଉଁ ପ୍ରକାର ପ୍ରଶ୍ନର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅଟେ ?
- ଦୀର୍ଘ ଉତ୍ତର ମୂଳକ
  - କ୍ଷୁଦ୍ର ଉତ୍ତର ମୂଳକ
  - ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ
  - କୌଣସିଟି ନୁହେଁ

43. ନିମ୍ନଲିଖିତ କେଉଁ ରୁଢ଼ିର ଅର୍ଥ 'ଗଭୀରତାର ଅଭାବ' କୁ ବୁଝୋଏ ?

- କାଠିକର ପାଠ
- କୂପ ମଣ୍ଡଳ
- ଉପର ଠାଉରିଆ
- ଛକା ପନ୍ଧେ

44. ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଏକ ଦେଶଜ ଶବ୍ଦ ଅଟେ ?

- ବନ୍ଦୁକ
- ଅଞ୍ଚୁର
- ମୁନିବ
- ଜତାଳ

ଅନୁଛେଦଟି ପାଠ କରି ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର (ପ୍ରଶ୍ନ ନଂ

45 ରୁ 49 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ) ଉତ୍ତର ଦିଅ :

ମନୀଷୀ ବଚନ ଅଛି – ସଂସାରରେ ନିଜକୁ ଜାଣିବା ସବୁଠାରୁ ଦୁଷ୍ଟର, ଆଉ ଅନ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦୋଷ ଦେଖାଇବା ସବୁଠାରୁ ସ୍ଵଗମ । ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କଣ ଚିନ୍ତା କରିବା ଉଚିତ । ଅନ୍ୟର କଣ କରିବା ଉଚିତ ଥିଲା, ସେ ବିଷୟ ବିଚାର କରିବା ଭାର ଆମ୍ବକୁ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ । କ୍ଷମା ଓ ଦୟା ସଂସାରରେ ମାନବର ସ୍ଵଧର୍ମ–ମାନବାମାର ଏହା ପରମ ଲକ୍ଷଣ । କିନ୍ତୁ ନିଜଠାରେ ତାହା ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଅନ୍ୟଠାରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ହିଁ ତାହାର ପ୍ରକୃତ ବ୍ୟବହାର । ମକ୍ଷିକା ପରି କ୍ଷତ ନଖୋଜି ମଧୁକର ପରି ପୁଷ୍ପରସ ଆହରଣ କରିବାକୁ ହେବ । ଦୋଷ ଖୋଜି ବୁଲିବାକୁ ସୁଖ ଲାଗେ, କିନ୍ତୁ ଗୁଣର ଆହରଣରେ ଆମ୍ବ ସାର୍ଥକ ହୁଏ । ମିତ୍ର ମିତ୍ରର ଦୋଷ ବାହିପାରେ; କିନ୍ତୁ ମିତ୍ରର ଦୋଷ ଖୋଜିବା ଠାରୁ ଶତ୍ରୁର ଗୁଣ ବାହିବା ଉକ୍ତଷ୍ଟତର । ଶତ୍ରୁର ଗୁଣ ବାହିବାରେ ପ୍ରାଣର ଯଥାର୍ଥ ପ୍ରକୃତି ପ୍ରକାଶ ପାଏ ।

45. କେଉଁ ବିଷୟରେ ବିଚାର କରିବାର ଭାର ଆମ୍ବକୁ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ ?
- ଅନ୍ୟର କ'ଣ କରିବା ଉଚିତ
  - ଅନ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦୋଷ ଦେଖାଇବା
  - ଅନ୍ୟର ଦୋଷ ଖୋଜିବାରେ
  - ମିତ୍ରର ଦୋଷ ଖୋଜିବାରେ
46. କେଉଁଥରେ ଆମା ସାର୍ଥକ ହୋଇଥାଏ ?
- ଶତ୍ରୁର ଗୁଣ ବାଛିବାରେ
  - ଗୁଣର ଆହରଣରେ
  - କ୍ଷମା ଓ ଦୟା କରିବାରେ
  - ମନ୍ତ୍ରିକା ପରି କ୍ଷତ ନ ଖୋଜିବାରେ
47. ସଂସାରରେ ସବୁଠାରୁ ଦୁଷ୍ଟର କ'ଣ ?
- ମନୀଷୀ ବଚନ
  - ପ୍ରାଣର ଯଥାର୍ଥତା
  - ନିଜକୁ ଜାଣିବା
  - ଆମ୍ବ ସାର୍ଥକ
48. ପୁଷ୍ପରସ କିଏ ଆହରଣ କରିଥାଏ ?
- ମନ୍ତ୍ରିକା
  - ଆଦିବାସୀ
  - ମଧୁଜର
  - ମାଳାକାର
49. କେଉଁଟି ଉକ୍ତତର ?
- କ୍ଷମା ଠାରୁ ଦୟା
  - ନିଜକୁ ଜାଣିବା ଠାରୁ ଅନ୍ୟକୁ ଜାଣିବା
  - ଶତ୍ରୁର ଦୋଷ ଖୋଜିବା ଠାରୁ ମିତ୍ରର ଗୁଣ ବାଛିବା
  - ମିତ୍ରର ଦୋଷ ଖୋଜିବା ଠାରୁ ଶତ୍ରୁର ଗୁଣ ବାଛିବା
50. 'ଯଦି ଜେଜେ ଆସିବେ, ତେବେ ଆମେ ଖୁସି ହେବୁ' – ଏହା କେଉଁ ପ୍ରକାରର ବାକ୍ୟ ?
- ସରଳ
  - ଜଟିଳ
  - ଯୌଗିକ
  - ବିବୃତିସୂଚକ
51. କେଉଁ ଶବ୍ଦଟି ଶୁଣ ଅଟେ ?
- ଶୁଣିଷା
  - ଶୁଣିଷା
  - ଶୁଣିଷା
  - ଶୁଣିଷା
52. କଥନ ଦକ୍ଷତା କେଉଁ ଦକ୍ଷତା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ?
- ଶୁଣିବା
  - ପଡ଼ିବା
  - ବୁଝିବା
  - ଲେଖିବା
53. ଉଚ୍ଚପଠନ ହାରା କ'ଣ ହୁଏ ?
- ଅଞ୍ଚ ସମୟରେ ଅଧିକ ପଡ଼ିହୁଏ
  - ପଢ଼ୁଥିବା ବିଷୟରେ ଭାବଗ୍ରହଣ ସହଜ ହୁଏ
  - ଏକାଗ୍ରତା ଓ ଉଚାରଣ ଦକ୍ଷତାର ଅଭିଭୂତି ଘଟେ
  - ଭାବପ୍ରକାଶ ସହଜ ହୁଏ
54. କେଉଁ ଶବ୍ଦଟି ବୁରି ଅର୍ଥରେ 'ଇ' ପ୍ରତ୍ୟେଯ ଅଟେ ?
- କାଠି
  - ଚାକିରି
  - ଗହଳି
  - ଚଇତି

55. ନିମ୍ନେ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ ଶବ୍ଦଟି 'ମସ୍ତକ' ରାଖି
ବିପରୀତାର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦ ଅଟେ ?
- (A) ମୋଚନ
  - (B) ତିପ
  - (C) ବଷ୍ଟର
  - (D) ବୈଷମ୍ୟ

କବିତାଟିକୁ ପଡ଼ି ନଂ 56 ରୁ 60 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର
ଉଦ୍ଦର ଦିଆ :

ତୁଣ-ଆହୁଣ-କାନ୍ତି ପ୍ରାଚୀ ଦିଗବଳୟ
ତମସାକୁ ଭେଦ କରି ହେଲା ଉଦ୍ଭାସିତ,
ଉଦ୍ଭରଳ-ଜଳଧର, ଉତ୍ତାଳ ତରଙ୍ଗେ
ବିଶ୍ଵଜନ-ମନ ହେଲା ପ୍ରେମେ ଉଦ୍ବେଳିତ ।
ବନାନୀକୁ ଭେଦ କରି ପକ୍ଷୀର କାକଳି
ମଳୟର ଶିହରଣେ ମୋହି ବିଶମନ,
ଉଦ୍ଧି ଆସୁଥିଲା ଯେବେ ଦୂର ନେପଥ୍ୟର
ଉଦାର ଓଁକାର ଧନି ମାଙ୍ଗଳିକ ସ୍ଵନ ।
ସରସୀ ଉରସେ ରାଜେ ବିକଟ କମଳ,
ଅଳିକୁଳ କଳନାଦେ କରି ଗୁଞ୍ଜରିତ,
ଦିଦ୍ବ ଦିଦ୍ବ ନୀହାରର ଅପୂର୍ବ ଛଟାରେ
ନବକିଶଳୟ ଅବା ମୌଳିକ-ମଣ୍ଡିତ ।
ପୁତନୀରା ତତ୍ତିନୀର ତରଙ୍ଗିତ ବନ୍ଦେ
ପ୍ରତିବିନ୍ଦୁ ଶୋଭୁଥିଲା ପ୍ରଭାତୀ ତାରକା,
ମଳୀ ହେନା ମାଳତୀର ମୃଦୁ ସରରତେ
ନଥିଲା କାହାରି ମନେ ତିଳେ ହେଲେଶଙ୍କା ।

56. କିଏ ମୌଳିକ ମଣ୍ଡିତ ?
- (A) ବିକଟ କମଳ
  - (B) ଅଳିକୁଳ
  - (C) ନବ କିଶଳୟ
  - (D) ଦିଦ୍ବ ଦିଦ୍ବ ନୀହାର

57. ପୁତନୀରା କିଏ ?
- (A) ମାଳତୀ
  - (B) ମଲୀ
  - (C) ତାରକା
  - (D) ତତ୍ତିନୀ

58. କାହାକୁ ଭେଦ କରି ଅରୁଣ ଉଦ୍ଭାସିତ ହୋଇଛି ?
- (A) ପ୍ରାଚୀ ଦିଗବଳୟକୁ
  - (B) ତମସାକୁ
  - (C) କାନ୍ତିକୁ
  - (D) ତୁଣକୁ

59. ବନାନୀକୁ କିଏ ଭେଦ କରି ପାରିଛି ?
- (A) ପକ୍ଷୀର କାକଳି
  - (B) ମଳୟର ଶିହରଣ
  - (C) ମାଙ୍ଗଳିକ ସ୍ଵନ
  - (D) ଉଦାର ଓଁକାର

60. କାହାର ଶିହରଣରେ ବିଶମନ ମୋହିତ ହେଉଥିଲା ?
- (A) ମଳୟର
  - (B) ଓଁକାର ଧନିର
  - (C) ମାଙ୍ଗଳିକ ସ୍ଵନର
  - (D) ବିକଟ କମଳର

L - ENGLISH

61. Which is not a method of teaching English ?
 (A) Direct   (B) Story-telling
 (C) Grammar-translation   (D) Bi-lingual
62. Which method is used while teaching grammar ?
 (A) Explanation   (B) Comparison
 (C) Inductive   (D) Exposition
63. Which one of the following sentences is correctly punctuated ?
 (A) Wah, what a shot?
 (B) Wah! What a shot?
 (C) Wah! What a shot!
 (D) Wah, What a shot!
64. When my little daughter came back from school yesterday, she _____ her dress.
 (A) tore   (B) teared
 (C) torn   (D) had torn

65. To locate a particular fact in a Text is known as
 (A) Skimming   (B) Scanning
 (C) In-depth reading   (D) Inference
66. Which skills are productive ?
 (A) Speaking and reading   (B) Reading and writing
 (C) Speaking and writing   (D) Writing and listening
67. Which word is used as the post-modifier in the Noun Phrase of the following sentence ?
 The weather today is very fine.
 (A) weather   (B) today
 (C) very   (D) fine
68. Our classroom _____ by tomorrow.
 (A) will clean   (B) will be cleaning
 (C) will have been cleaned   (D) clean

SET - B

69. Reading aloud helps in
(A) Pronunciation
(B) Comprehension
(C) Sense grouping
(D) Pronunciation and sense grouping
70. Major focus in poetry lesson is
(A) Comprehension
(B) Music
(C) Appreciation
(D) Recitation
71. Correct articulation is required in
(A) Listening
(B) Speaking
(C) Reading
(D) Writing
72. Receptive skills are also called as
(A) Active skill
(B) Productive skill
(C) Passive skill
(D) None of the above
73. The day was _____
(A) hot humid and tiring.
(B) hot, humid and tiring
(C) tiring, hot and humid
(D) tiring, hot humid

74. A number of children _____ from cold.
(A) is suffering
(B) are suffering
(C) has suffering
(D) has been suffering

Read the following passage and choose the answer that is closest to **each** of the questions (75 to 79) that are based on the passage.

Does everyone like early rising ? The great advantage of this is that one can start one's work long before others. He does a large amount of hard work before other men had got out of bed. The mind remains fresh and no sounds or noises disturb our attention. One takes some time for exercise in the morning air. It supplies him a good deal of energy and enables him to work hard until the evening. It should be one's habit as he is an early riser, he does his work thoroughly. The hard work makes him sound sleep. This habit may be boring but gradually it creates a new zeal, a sound mind and body, will go a long way. Therefore, to be success we need to adopt early rising.

75. What is the advantage of early rising ?
(A) for a better sleep at night
(B) to get great deal of money
(C) to break the boredom
(D) to start one's work long before others

SET – (B)

76. What is the mind like in early morning ?
- (A) lazy
  - (B) hard
  - (C) fresh
  - (D) boring
77. The passage begins with _____ sentence.
- (A) Imperative
  - (B) Exclamatory
  - (C) Interrogative
  - (D) Declarative
78. What does exercise provide with ?
- (A) Energy
  - (B) Sound sleep
  - (C) Money
  - (D) Rest
79. What is the opposite meaning of 'enable' ?
- (A) unable
  - (B) disable
  - (C) suitable
  - (D) none of these
80. All the students agreed _____ the programme of the examination.
- (A) to
  - (B) on
  - (C) with
  - (D) in
81. Which of the following is grammatically acceptable ?
- (A) The injured were sent to hospital by car last night.
  - (B) The injured were sent by car to hospital last night.
  - (C) The injured were sent to hospital last night by car.
  - (D) The injured were sent last night to hospital by car.
82. When decoding is required ?
- (A) Reading
  - (B) Speaking
  - (C) Writing
  - (D) Listening
83. What does a child enjoy at the time of reciting a poem ?
- (A) Rhyme and rhythm of the poem
  - (B) Its Music
  - (C) It's Idea
  - (D) Both (A) and (B)
84. It is _____ unique opportunity on my part to present the Annual report before you.
- (A) a
  - (B) an
  - (C) the
  - (D) some

85. Naresh is very hard working _____ he is really not intelligent.
 (A) and
 (B) yet
 (C) still
 (D) but

Read the following poem and choose the answer that is closest to each of the questions (86 to 90) that are based on it.

Weavers, weaving at break of day,
 Why do you weave a garment so gay ?
 Blue as the wing of a bluebird wild,
 We weave the robes of a new-born child.
 Weavers, weaving at fall of night,
 Why do you weave a garment so bright ?
 Like the plumes of a peacock, purple
 and green,
 We weave the marriage-veils of a queen.
 Weavers, weaving solemn and still,
 What do you weave in the moonlight chill ?
 White as a feather and white as a cloud,
 We weave a dead man's funeral shroud.

86. What do the weavers weave in the early morning ?
 (A) a bright blue cloth
 (B) a dull grey cloth
 (C) a soft white cloth
 (D) a red-coloured veil

87. The _____ is purple and green coloured.
 (A) dress of the weavers
 (B) dress of a new born child
 (C) the queen's marriage veil
 (D) the robe of a king
88. What do the weavers weave in the chilly moonlight ?
 (A) a garment light as a feather
 (B) a garment meant to cover a dead man
 (C) a garment to keep away the chill
 (D) a garment to wrap a newborn child in
89. The three stages of life mentioned in the poem are _____
 (A) infancy, childhood and senility
 (B) infancy, youth and death
 (C) infancy, adolescence and middle age
 (D) childhood, adulthood and senility
90. Whom does the poet address in the poem ?
 (A) weavers
 (B) children
 (C) queens
 (D) all the above

গণিত / MATHEMATICS

91. এক সুষম বহুভুজের গোটি কোণ 165° হলে, এহার বাহু সংখ্যা কতে?
- (A) 30   (B) 24   (C) 18   (D) 15
92. সমান উচ্চতা ও সমান ব্যাসার্দ্ধ (r) আধাৰ বিশিষ্ট গোটি কোন ও গোটি সিলিণ্ডারকু তৈরী কৰলাই, এক নিদা গোলাকার বল প্রস্তুত কলে, বলৰ ব্যাসার্দ্ধ কতে হবে?
- (A) r (B) $2r$ (C) $\frac{r}{2}$ (D) $4r$
93. পিথাগোর মতঅনুসারে বৌদ্ধিক বিকাশৰ কেৱল পর্যায়ৰে শিশু সংশ্যাগুড়িক ওলঢ়া কুমৰে কহিবা বা লেখিবা আৱশ্য কৰে ?
- (A) সম্বোধনিক
কারক
(B) প্রাক সংকার্য
(C) প্রাক সংকার্য
(D) যথাযথ সংকার্য

91. If an angle of a regular polygon is 165° , then the number of sides of the polygon is
- (A) 30   (B) 24   (C) 18   (D) 15
92. A solid spherical ball is prepared by melting a cone and cylinder having the same height and same base radius equal to r . Then the radius of the sphere is
- (A) r (B) $2r$ (C) $\frac{r}{2}$ (D) $4r$
93. According to Piaget at which period of cognitive development a child starts to speak or write the numbers in a reverse way ?
- (A) Sensory-motor
(B) Preoperation
(C) Concrete operation
(D) Formal operation

রঞ্জ কার্য্য পাইঁ খান / SPACE FOR ROUGH WORK

SET – B

94. ଗଣିତ ଶିକ୍ଷାଦାନରେ ବ୍ୟବହୃତ କେଉଁଚି ଏକ ଅଣ ପ୍ରେସର ଉପକରଣ ଅଛେ ?

- (A) ଡୋମିନୋ
- (B) ରେଖାଚିତ୍ର
- (C) ଚଳକିତ୍ର
- (D) କୌଣସିଟି ନୁହେଁ

95. କେଉଁ ସଂଖ୍ୟାକୁ 5, 7 ଓ 9 ଦ୍ୱାରା ପୃଥକ ଭାବରେ ଭାଗ କଲେ, ଭାଗଶେଷ ଯଥାକ୍ରମେ 3, 6 ଓ 2 ରହିବ ?

- (A) 93
- (B) 85
- (C) 83
- (D) 75

96. 2^{48-1} ରାଶିଟି ନିମ୍ନଲୀକିର୍ଣ୍ଣ କେଉଁ ସଂଖ୍ୟା ଦ୍ୱାରା ଭାଗ ଦ୍ୱାରା ବିଭାଜ୍ୟ ?

- (A) 5 ଓ 6
- (B) 6 ଓ 7
- (C) 7 ଓ 9
- (D) 9 ଓ 11

97. “ସାଂକ୍ଷିପ୍ତତା ହେଉଛି ବୁଦ୍ଧି ଓ ଧୀର୍ଘତିର ଆମ୍ବା” – ଉଚ୍ଚିତି କାହାର ?

- (A) ଏଲ୍. ବର୍ସ
- (B) ଜାତୀୟ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଆଧାର – 2005
- (C) ଥର୍ଡିକ୍ ଲାଇନ୍
- (D) ଇଂରେଜ କବି ସେକ୍ସପିଅର

94. In teaching mathematics, which of the following is used as a non-projected aids ?

- (A) Domino
- (B) Ray diagram
- (C) Films
- (D) None of these

95. Which number, when divided by 5, 7 and 9 separately leaves remainder as 3, 6 and 2 respectively ?

- (A) 93
- (B) 85
- (C) 83
- (D) 75

96. 2^{48-1} is divisible by which of the following two numbers ?

- (A) 5 and 6
- (B) 6 and 7
- (C) 7 and 9
- (D) 9 and 11

97. Who said, “Brevity is the soul of wit” ?

- (A) L. Bers
- (B) NCF – 2005
- (C) Thorndike
- (D) English poet Shakespear

ରଫ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଛାନ / SPACE FOR ROUGH WORK

98. କିଏ ଗଣିତକୁ 'ବିଜ୍ଞାନ ଜଗତର ରାଣୀ' ଆଖ୍ୟା

ଦେଇଥିଲେ?

- (A) ରୋଜର ବେକନ
- (B) କାର୍ଲ ଫ୍ରେଡ଼ରିକ ଗସ୍
- (C) ଆର୍କମିଡ଼ିସ୍
- (D) ଶକୁନ୍ତଳା ଦେବୀ

99. ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକୁ ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ ଗଣିତ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଚାରିଲେ ।

- (i) ଗୋଟିଏ ଆୟତକ୍ଷେତ୍ରର ଗୋଟିଏ ବାହୁ 5 ସେମି ଓ ପରିସମା 30 ସେମି ହେଲେ, ଏହାର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ କେତେ ହେବ?
  - (ii) ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କର ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ଯେଉଁମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟମା 4 ଅଟେ ।
  - (iii) 0-8 ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ମୌଳିକ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।
  - (iv) ଆୟତକ୍ଷେତ୍ର ବିଷୟରେ ଜାଣିଥିବା ଯେକୋଣସି ଗାଣିତିକ ସୁଚନା ଦିଅ ।
- (A) (i), (ii) ଓ (iii) ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତର ମୂଳକ ଏବଂ (iv) ମୁକ୍ତ ଉତ୍ତର ମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ ଅଟେ ।
(B) (i) ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତର ମୂଳକ ଏବଂ (ii), (iii) ଓ (iv) ମୁକ୍ତ ଉତ୍ତର ମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ ଅଟେ ।
(C) (i) ଓ (iii) ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତର ମୂଳକ ଏବଂ (ii) ଓ (iv) ମୁକ୍ତ ଉତ୍ତର ମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ ଅଟେ ।
(D) (i) ଓ (ii) ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତର ମୂଳକ ଏବଂ (iii) ଓ (iv) ମୁକ୍ତ ଉତ୍ତର ମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ ଅଟେ ।

98. Who said that Mathematics is 'the queen of sciences' ?

- (A) Roger Bacon
- (B) Carl Friedrich Gauss
- (C) Archimedes
- (D) Shakuntala Devi

99. Followings are some questions posed by the teacher in the mathematics class :

- (i) What is the area of the rectangle whose one side is 5 cm and perimeter is 30 cm ?
  - (ii) Find a set of numbers whose median is 4.
  - (iii) List all prime numbers between 0-8.
  - (iv) Tell anything mathematical information you know about rectangles.
- (A) (i), (ii) and (iii) are closed ended and (iv) is an open ended question.
(B) (i) is closed ended and (ii), (iii) and (iv) are open ended questions.
(C) (i) and (iii) are closed ended and (ii) and (iv) are open ended questions.
(D) (i) and (ii) are closed ended and (iii) and (iv) are open ended questions.

ରଥ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଘାନ / SPACE FOR ROUGH WORK

100. ଗଣିତ ଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ କାହାକୁ ଏକ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଅଂଶ ଭାବେ ସ୍ଵୀକାର କରାଯାଇଛି ?

- (A) ତ୍ରୁଟି   (B) ସଂଖ୍ୟା
 (C) ଗଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା   (D) ସିଦ୍ଧାନ୍ତ

101. $\frac{6.25}{\sqrt{0.625}}$ ର ମାନ କେତେ?

- (A) 25
 (B) $25\sqrt{10}$
 (C) 2.5
 (D) $2.5\sqrt{10}$

102. ଗୋଟିଏ ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ପୂର୍ଣ୍ଣସଂଖ୍ୟା, ତା'ର ଅଙ୍କରୂପର ସମନ୍ତିର 4 ଗୁଣ ସହ ସମାନ । ସଂଖ୍ୟାରେ ଥିବା ଅଙ୍କ ଦୁଇଟିର ସ୍ଥାନ ବଦଳାଇ ଲେଖିଲେ, ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାଟି ଏହାର ଅଙ୍କରୂପର ସମନ୍ତିର କେତେ ଗୁଣ ସହ ସମାନ ହେବ ?

- (A) 3   (B) 5
 (C) 7   (D) 9

100. Which are accepted as essential part of the mathematics learning process ?

- (A) Errors   (B) Numbers
 (C) Calculations   (D) Theories

101. What is the value of $\frac{6.25}{\sqrt{0.625}}$?

- (A) 25
 (B) $25\sqrt{10}$
 (C) 2.5
 (D) $2.5\sqrt{10}$

102. A two digit whole number is equal to 4 times the sum of its digits. If the place value of both digits is interchanged, how much times the value of the new number will be compared to the sum of the two individual digits ?

- (A) 3   (B) 5
 (C) 7   (D) 9

ରଘ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ସ୍ଥାନ / SPACE FOR ROUGH WORK

103. $\sqrt{15}$ ର $\sqrt{10}$ ଗୁଣ କେତେ ହେବ ?

- (A) $\sqrt{5}$
- (B) $5\sqrt{6}$
- (C) $10\sqrt{5}$
- (D) $6\sqrt{5}$

104.

ଦିଏ ଚିତ୍ରଟିରେ କେତୋଟି ପ୍ରତିସମ ଅକ୍ଷ ଅଛି ?

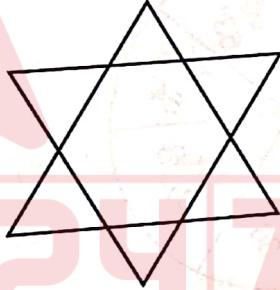
- (A) 3
- (B) 4
- (C) 6
- (D) 12

103. The value of $\sqrt{10}$ times $\sqrt{15}$ is

equal to

- (A) $\sqrt{5}$
- (B) $5\sqrt{6}$
- (C) $10\sqrt{5}$
- (D) $6\sqrt{5}$

104.

How many lines of symmetry are present in the given diagram ?

- (A) 3
- (B) 4
- (C) 6
- (D) 12

ରଘୁ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଖାନ / SPACE FOR ROUGH WORK

105. 8, 48, 16, 96, 32, ?
ଦର ଅନୁକ୍ରମରେ ଥିବା '?' ସାନରେ କେଉଁ ସଂଖ୍ୟା
ରହିବ?

- (A) 192   (B) 150
(C) 58   (D) 288

106.

ଦର ବୁଝ ଲେଖ ଗୋଟିଏ ଦେଶର ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷୀତିକା ପାଇଁ
ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବର୍ଷରେ ହୋଇଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚର ପରିମାଣକୁ
ଦର୍ଶାଉଛି । ଗଲ୍ପ କ୍ଷୀତି କ୍ଷୀତିକାରେ ହକି ଖେଳରେ
ଶତକଡ଼ା କେତେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଛି?

- (A) 27%
(B) 35%
(C) 37.5%
(D) 75%

105. 8, 48, 16, 96, 32, ?

What is the next term in the given series?

- (A) 192   (B) 150
(C) 58   (D) 288

106.

The given pie chart shows the spending for a country on various sports during a particular year. How much more percent is spent on hockey than that of golf?

- (A) 27%
(B) 35%
(C) 37.5%
(D) 75%

ରପ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ସାନ / SPACE FOR ROUGH WORK

- T32

SET - B

107. ଜଣେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀର କେଉଁ ଲକ୍ଷଣକୁ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରି, ସେ ପ୍ରତିଭାବାନ୍ ଅଟେ ବାଁ ମୁହଁଁ ଛିର କରାଯାଇପାରେ ?

- (A) ଶିକ୍ଷଣ ଲକ୍ଷଣ
- (B) ଅଭିପ୍ରେରଣାଗତ ଲକ୍ଷଣ
- (C) ନେତୃତ୍ବ ଲକ୍ଷଣ
- (D) ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ

108. କିଏ ପ୍ରଥମେ କ୍ରୀଡ଼ା ମାଧ୍ୟମରେ ଶିକ୍ଷାଦାନ କରିଥିଲେ?

- (A) ହେନ୍ରୀ କାଲିଡୋଫେଲ୍ କ୍ରୀଡ଼ା
- (B) ବ୍ରିନ୍ଦାବନ
- (C) ଫିଲ୍ମ୍ ଜନସନ୍
- (D) ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି ମୁହଁଁ

109. 12 ଘ. 40 ମିନିଟ୍ ସମୟରେ ଘଣ୍ଠାକଣ୍ଠା 3 ମିନିଟ୍ କଣ୍ଠା ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ କୋଣର ପରିମାଣ କେତେ?

- (A) 120°
- (B) 135°
- (C) 140°
- (D) 130°

107. During observation which of the following characteristics could be decided that whether a learner is gifted or not ?

- (A) Learning characteristics
- (B) Motivational characteristics
- (C) Leadership characteristics
- (D) All of these

108. Who first introduced play-way method in teaching ?

- (A) Henry Caldwell Cook
- (B) Skinner
- (C) Finlay Johnson
- (D) None of these

109. What will be the degree measure of the angle formed by hour hand and minute hand of a clock at 12 hrs. 40 mins. ?

- (A) 120°
- (B) 135°
- (C) 140°
- (D) 130°

ରତ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଖାନ / SPACE FOR ROUGH WORK

110. ଗୋଟିଏ ବହୁକୁଣ୍ଡର ବାହୁ ସଂଖ୍ୟା 11 ହେଲେ,
ଏହାର କର୍ଣ୍ଣ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ହେବ ?

- (A) 88
- (B) 44
- (C) 36
- (D) 24

111. ଜଣେ ଦୋକାନୀ ଦୁଇ ପ୍ରକାର ଚାହାକୁ 100 ଗ୍ରାମ ପିଛା
ଟ. 18 ଓ ଟ. 13 ଦରରେ କିଣି 7:3 ଅନୁପାତରେ
ମିଶାଇଲେ । ମିଶ୍ରିତ ଚାହାକୁ 100 ଗ୍ରାମ ପିଛା
ଟ. 18.15 ହିସାବରେ ବିକିଳେ, ତାଙ୍କର କେତେ
ଶତକଟା ଲାଭ ହେବ ?

- (A) 8%
- (B) 12%
- (C) 15%
- (D) 10%

110. What will be the number of diagonals
of a polygon having 11 sides ?

- (A) 88
- (B) 44
- (C) 36
- (D) 24

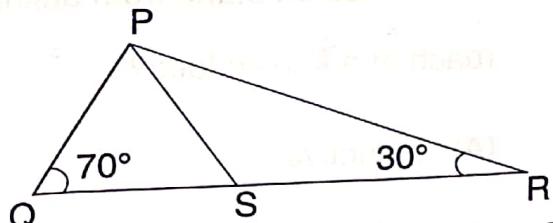
111. A shopkeeper blends two varieties of tea
costing ₹ 18 and ₹ 13 per 100 gms in the
ratio 7 : 3. He sells the blended variety
at the rate of ₹ 18.15 per 100 gms, what
will be his profit percentage ?

- (A) 8%
- (B) 12%
- (C) 15%
- (D) 10%

ରଘ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଜ୍ଞାନ / SPACE FOR ROUGH WORK

112.

କର ଚିତ୍ରରେ, PS, $\angle P$ ର ସମଦ୍ଵିଖଣ୍ଡକ, PQ, QS ଓ SR କୁ ସାନରୁ ବଡ଼ କ୍ରମରେ ସଜାଇଲେ କ'ଣ ହେବ?

- (A) QS, PQ, SR (B) QS, SR, PQ
(C) PQ, QS, SR (D) SR, PQ, QS

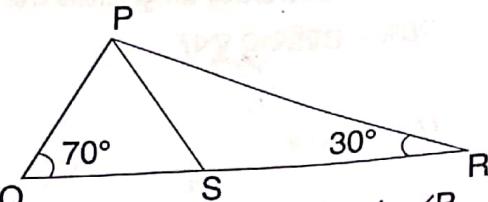
113. $0.\overline{23} + 0.\overline{23} = ?$

- (A) $0.\overline{465}$
(B) $0.\overline{46}\overline{5}$
(C) $0.\overline{4}\overline{65}$
(D) $0.46\overline{54}$

114. ଚାଉଳ ଦର 22% ବଢ଼ିଯିବାରୁ ଏକ କିଣ୍ଠାଳ ଚାଉଳର ନୂଆ ଦର $\text{₹ } 671$ ହେଲା । ତେବେ ଦର ବଢ଼ିବା ପୂର୍ବରୁ ଏକ କିଣ୍ଠାଳ ଚାଉଳର ଦାମ କେତେ ଥିଲା?

- (A) $\text{₹ } 498$
(B) $\text{₹ } 515$
(C) $\text{₹ } 545$
(D) $\text{₹ } 550$

112.

In the given figure, PS bisects $\angle P$.
Arrange PQ, QS and SR in ascending order of their length.

- (A) QS, PQ, SR (B) QS, SR, PQ
(C) PQ, QS, SR (D) SR, PQ, QS

113. $0.\overline{23} + 0.\overline{23} = ?$

- (A) $0.\overline{465}$
(B) $0.\overline{46}\overline{5}$
(C) $0.\overline{4}\overline{65}$
(D) $0.46\overline{54}$

114. Increasing the rate of rice by 22%, the new cost of one quintal rice becomes $\text{₹ } 671$. What was the cost of one quintal rice before hike of rate?

- (A) $\text{₹ } 498$
(B) $\text{₹ } 515$
(C) $\text{₹ } 545$
(D) $\text{₹ } 550$

ରେ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ସ୍ଥାନ / SPACE FOR ROUGH WORK

115. କେଉଁ ପଦ୍ଧତିରେ ଅଜଣା ସ୍ଥାନରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଜଣା ତଥ୍ୟରେ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ହୁଏ?

- (A) ଆରୋହ
- (B) ଅବରୋହ
- (C) ବିଶ୍ଲେଷଣ
- (D) ସଂଶୋଷଣ

116. ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉଦ୍ଦାହରଣ ବିନା ଏକ ସାଧାରଣ ନିୟମକୁ ବୁଝିବା ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ କଷ୍ଟକର ହୋଇଥାଏ । ଏହା ଗଣିତ ଶିକ୍ଷାଦାନର କେଉଁ ପଦ୍ଧତିର ଏକ ତୁଳି ଅଛେ?

- (A) ଆରୋହ
- (B) ଅବରୋହ
- (C) ବିଶ୍ଲେଷଣ
- (D) ସଂଶୋଷଣ

115. Which method starts from unknown to reach at a known fact ?

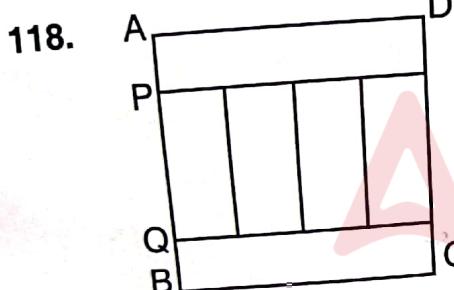
- (A) Inductive
- (B) Deductive
- (C) Analysis
- (D) Synthesis

116. It becomes difficult for the learners to understand a general rule without any specific example. In teaching mathematics, it is a limitation of which method ?

- (A) Inductive
- (B) Deductive
- (C) Analysis
- (D) Synthesis

ରଘୁ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ସ୍ଥାନ / SPACE FOR ROUGH WORK

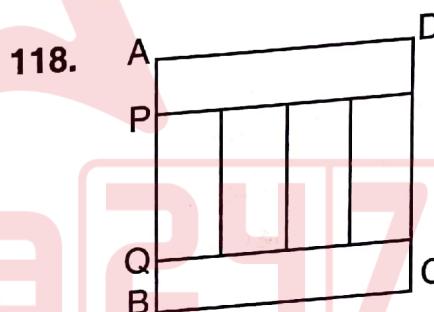
17. ଗୋଟିଏ କାନ୍ଦ ଘଣ୍ଟା ପ୍ରତି ଘଣ୍ଟାରେ 3 ମିନିଟ
ଆଗୁଆ ଚାଲେ । ଯଦି ରାତି 12ଟା ବେଳେ ଘଣ୍ଟାର
ସମୟକୁ ଠିକ୍ କରାଯାଇଥାଏ, ତେବେ ଅପରାହ୍ନରେ
ଘଣ୍ଟାଟି ଦେଖାଉଥିବା ସମୟ 2ଟା ହେଲେ ପ୍ରକୃତ ସମୟ
କେତେ?
- (A) 2ଟା ବାଜି 20 ମିନିଟ
(B) 2ଟା ବାଜି 10 ମିନିଟ
(C) 1ଟା ବାଜି 20 ମିନିଟ
(D) 1ଟା ବାଜି 30 ମିନିଟ

ଦର ଚିତ୍ରରେ ABCD ଏକ ଆୟତକ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ ଏହି କ୍ଷେତ୍ର
6 ଗୋଟି ସର୍ବସମ ଆୟତକ୍ଷେତ୍ରକୁ ନେଇ ଗଠିତ । ABCD
ର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ 96 ବର୍ଷ ସେ.ମି. ହେଲେ, ଏହାର
ପରିସୀମା କେତେ?

- (A) 40 ସେମି
(B) 36 ସେମି
(C) 48 ସେମି
(D) 96 ସେମି

117. A wall clock gains 3 minutes time in
every 1 hour. If it is set at right time at
midnight and shows at time of 2:00 pm
later in the afternoon, what is the actual
time at that moment when the faulty
clock shows 2:00 pm ?
- (A) 2:20 pm
(B) 2:10 pm
(C) 1:20 pm
(D) 1:30 pm

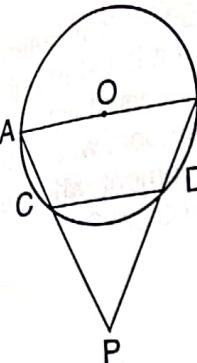
In the given figure ABCD is a rectangle
and it is formed by 6 congruent
rectangles. If area of ABCD is
96 sq.cm. Find its perimeter.

- (A) 40 cm
(B) 36 cm
(C) 48 cm
(D) 96 cm

ରତ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ସ୍ଥାନ / SPACE FOR ROUGH WORK

119.

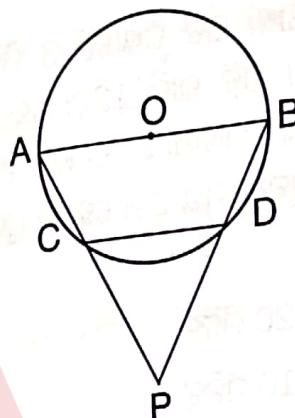
ଦର୍ଶିତରେ O ବୁଝଇ କେନ୍ତା ? OA = CD ହେଲେ,
 $\angle CPD$ ର ପରିମାଣ କେତେ ?

- (A) 45°
- (B) 30°
- (C) 70°
- (D) 60°

120. ABCD ଚତୁର୍ଭୁଜର A, B, C ଓ D କୋଣ ଗୁଡ଼ିକର
 ଅନୁପାତ $3 : 7 : 6 : 4$ ହେଲେ, ABCD ଏକ

- (A) ସାମାନ୍ୟରିକ ଚିତ୍ର
- (B) ରମ୍ୟ
- (C) ତ୍ରୈପିଜିଯମ
- (D) ଆୟତଚିତ୍ର

119.

In the given figure, O is the centre of the circle and $OA = CD$. What is the measure of $\angle CPD$?

- (A) 45°
- (B) 30°
- (C) 70°
- (D) 60°

120. If the angles A, B, C and D of a quadrilateral ABCD in the same order are in the ratio $3 : 7 : 6 : 4$, then ABCD is a

- (A) Parallelogram
- (B) Rhombus
- (C) Trapezium
- (D) Rectangle

ରତ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ସ୍ଥାନ / SPACE FOR ROUGH WORK

ପରିବେଶ ବିଜ୍ଞାନ / ENVIRONMENTAL SCIENCE

- 121.** କେବେ ଓ କେଉଁଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ କଂଗ୍ରେସ ଅଧ୍ୟବେଶନରେ ସ୍ଵରାଜ ଶବ୍ଦ, ଦାଦାଭାଇ ନାଗୋଜିଙ୍କ ହାରା ପ୍ରଥମେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା?
- (A) ୧୯୦୪, ବିଦେଶୀ (A)
  - (B) ୧୯୦୬, କଲିକତା (B)
  - (C) ୧୯୦୭, ସୁରତ (C)
  - (D) ୧୯୧୭, ଲକ୍ଷ୍ମୀ (D)
- 122.** ହିମାଳୟର ଉତ୍ତର ସୀମା _____ ଭାବରେ ଜଣାଶୁଣା।
- (A) ହିମାଦ୍ରି (A)
  - (B) ହିମାଚଳ (B)
  - (C) ଶିବାଲିକ (C)
  - (D) ଉପରୋକ୍ତ କୌଣସିଟି ନୁହେଁ (D)
- 123.** କେଉଁଠି ପରିବେଶ ଅଧ୍ୟନର ପ୍ରକୃତି ଅନ୍ତର୍ଭାବର ଏକ ଉପକାରିତା ନୁହେଁ ?
- (A) ପିଲାମାନେ ନିଜେ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରମାଣ ଖୋଜି ଅନୁକଳନା ଠିକ୍ କି ଭୁଲ ନିର୍ଣ୍ଣାରଣ କରନ୍ତି । (A)
  - (B) ପିଲାମାନେ ଏହି ପଢ଼ନ୍ତିରେ ଦୈନିକ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନର ଉପାୟ ଖୋଜିବାର ଦକ୍ଷତା ହାସଲ କରନ୍ତି । (B)
  - (C) ଏହି ପଢ଼ନ୍ତି ଅଛି ସମୟ, ଅର୍ଥ ଓ ପରିଶ୍ରମରେ ଅଧିକ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହରେ ସହାୟକ ହୁଏ । (B)
  - (D) ଏହି ପଢ଼ନ୍ତି ମାଧ୍ୟମରେ ପିଲାମାନଙ୍କର ବୈଜ୍ଞାନିକ ମନୋବ୍ରତି ବା ଅନ୍ତର୍ଭାବର ମନୋବ୍ରତି ବଡ଼େ । (B)

- 121.** The word Swaraj was first used by Dadabhai Naoroji in the Congress session held in _____ at _____.
 (A) 1904, Bombay
 (B) 1906, Calcutta
 (C) 1907, Surat
 (D) 1916, Lucknow
- 122.** The northern most range of the Himalayas is known as _____.
 (A) Himadri
 (B) Himachal
 (C) Shivalik
 (D) None of the above
- 123.** Which of the following is not an advantage of nature research method of environmental studies ?
- (A) Children determine whether the hypothesis is true or false by looking into the evidence on their own
  - (B) Children develop the ability to find ways for solving everyday problems in this method
  - (C) This method helps in gathering more data with less time, money and effort
  - (D) Children's scientific or inquisitive attitude increases through this method

124. ମୁୟନ୍ତ୍ରମ ଶିକ୍ଷଣ ସ୍ତରରେ ପରିବେଶ ଅଧ୍ୟନରେ ବିଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀରେ ପରିବେଶର ବିଭିନ୍ନ ଦକ୍ଷତା ଉପରେ ଗୁରୁଭାରୋପ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ସେହିସବୁ ଦକ୍ଷତାକୁ ପଢ଼ି ମାଧ୍ୟମରେ ହାସଲ କରାଯାଇଛି ।

- (A) ପ୍ରକଳ୍ପ
- (B) ପର୍ୟବେକ୍ଷଣ
- (C) ସର୍ବେକ୍ଷଣ
- (D) ପ୍ରକୃତି ଅଭ୍ୟାସଣ

125. କିଏ ଆମ ସମିଧାନର ଅନ୍ତିମ ବ୍ୟାଖ୍ୟାକାରୀ ?

- (A) ନ୍ୟାୟପାଳିକା
- (B) ସରକାର
- (C) କାର୍ଯ୍ୟପାଳିକା
- (D) ବିଧାନ ମଣ୍ଡଳ

126. ପଞ୍ଚାୟତ ରାଜ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ କେଉଁ ସଂଶୋଧନ ଆଇନ ବଳରେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା?

- (A) ୪୨ ତମ ଏବଂ ୪୩ ତମ
- (B) ୮୬ ତମ ଏବଂ ୮୭ ତମ
- (C) ୭୩ ତମ ଓ ୭୪ ତମ
- (D) ୭୩ ତମ ଏବଂ ୭୪ ତମ

127. କେଉଁ ଶିକ୍ଷାବିଦଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରେ, "ସାମାଜିକ ପାଠ, ସାମାଜିକ ବିଜ୍ଞାନର ଏକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଯେଉଁଥିରେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ବହୁବିଧ ଅନୁଭୂତି ଯୋଗାଇଦେବା ଉଚିତ ।"?

- (A) ଜନ ଓ ମିଶାଇଲସ୍
- (B) ଓଚିଚୋଲସନ୍ ଏବଂ ରାଇର୍
- (C) ଜନ କେନତ୍ତି
- (D) ଜନ ଦ୍ୱ୍ୟକ

124. At the lowest level of learning, environmental studies emphasize different environmental skills in different classes and these skills are acquired through _____ method.

- (A) Project
- (B) Observation
- (C) Survey
- (D) Exploring nature

125. Who is the final interpreter of our Constitution ?

- (A) Judiciary
- (B) Government
- (C) Executive
- (D) Legislative

126. Panchayati Raj Institutions came into existence under which Amendment Acts ?

- (A) 42nd and 43rd
- (B) 86th and 87th
- (C) 63rd and 64th
- (D) 73rd and 74th

127. According to which educationist, "Social Study a programme of social science should provide the students with a variety of experiences" ?

- (A) John O Michaels
- (B) Ochicholson and Wright
- (C) John Kendi
- (D) John Dewy

128. ନିମ୍ନଲିଖିତ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଠି ଉଭମ ଶିକ୍ଷାଦାନ-ଶିକ୍ଷଣ ପଢ଼ି ନିମିତ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ ?

- (A) ଏହା ପିଲାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ମୂଳ୍ୟବୋଧ ଉତ୍ସ୍ରେକ କରିବା ଉଚିତ
- (B) ଶିକ୍ଷଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ବାସ୍ତବ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ
- (C) ଏହା ଶିକ୍ଷକଙ୍କର ପରୀକ୍ଷଣ ବା ପ୍ରଦର୍ଶନ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଥାଏ
- (D) ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅନ୍ତେକ୍ଷଣ, ତଥ୍ୟ ଉପଲ୍ବଧାପନ, ସ୍ଵଶିକ୍ଷଣ ଓ ସ୍ଵ ମୂଳ୍ୟାୟନର ସ୍ମୃତ୍ୟୁ ସ୍ମୃତି କରିବା ଆବଶ୍ୟକ

129. କେଉଁଠି ବିଜ୍ଞାନ କ୍ଲବର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ ?

- (A) ବୈଜ୍ଞାନିକ ମନୋବ୍ରତିର ବିକାଶ ସାଧନ କରିବା ।
- (B) ଉଭିଦର ଚେରି, ପଡ଼ି, ଫଳ, ମୂଳ ଆଦିର ନମ୍ବନା ବୈଜ୍ଞାନିକ ପଢ଼ିରେ ସଂରକ୍ଷଣ କରି ରଖିବା ।
- (C) ଦୈନିକିନ ଜୀବନରେ ବିଜ୍ଞାନର ପ୍ରୟୋଗ ଦକ୍ଷତାର ବିକାଶ କରିବା ।
- (D) ପିଲାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ, ପରୀକ୍ଷଣ ଆଦି ଦକ୍ଷତାର ବିକାଶ ସାଧନ କରିବା ।

130. ଶିକ୍ଷାଦାନ- ଶିକ୍ଷଣ ପଢ଼ି, ପାଠ ଯୋଜନାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀକୁ ଦର୍ଶାଏ ?

- (A) ଶିକ୍ଷାଦାନ- ଶିକ୍ଷଣ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ
- (B) ଶିକ୍ଷାଦାନ – ଶିକ୍ଷଣ ସମୟର ପରିଚାଳନା
- (C) ଶିକ୍ଷାଦାନ – ଶିକ୍ଷଣ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା
- (D) କୌଣସିଟି ନୁହେଁ

128. Which of the following characteristics is not required for good teaching learning method ?

- (A) It must inculcate fundamental values in children
- (B) Learning needs to be purposeful and realistic
- (C) It must emphasize on teacher's test or performance
- (D) Opportunities must be created for children for self learning and self evaluation and to explore and present the information

129. Which of the following does not include the aims of the science club ?

- (A) To develop the scientific bent of mind
- (B) Preserving samples of plants such as roots, leaves, fruits and roots in a scientific manner
- (C) To develop skills to apply science in everyday life
- (D) To develop skill development tools in children like observation, experiments etc.

130. Teaching – Learning method included in the lesson plan refers to which of the following activity ?

- (A) Teaching – the preparation of instruction for learning
- (B) Teaching – learning time management
- (C) Teaching – after learning process
- (D) None of the above

131. भारतीय विधानसभा में अधिकारी के द्वारा विधायिका का उपयोग के लिए कौन सा प्रक्रिया होती है?
- न्यायिक प्रक्रिया
  - अर्द्धन्यायिक प्रक्रिया
  - विधान मण्डल प्रक्रिया
  - कार्यपालिका प्रक्रिया
132. निम्नमें से कौन सा राज्य देश के बहुत से राज्यों के लिए एक विद्युतीय सर्वोच्च वृष्टिपात्र है?
- मिज़ोराम
  - उत्तराखण्ड
  - तमिलनाडु
  - बिहार
133. ऐनोनीमियोजन के दौरान उपरोक्त विधायिका का उपयोग किसके लिए किया जाता है?
- मकान क्रांति
  - कर्कट क्रांति
  - मोरु
  - विषुव रेखा
134. यद्यपि ग्रह की विद्युतीय ऊर्जा का उपयोग देश के लिए अत्यधिक महत्वपूर्ण है, यद्यपि ग्रह की विद्युतीय ऊर्जा का उपयोग के लिए एक विद्युतीय समुदाय की विद्युतीय ऊर्जा का उपयोग किसके लिए किया जाता है?
- ह्रास हुए
  - प्रथम वृद्धि पाल पर ह्रास पाए
  - ह्रास रहिथाए
  - वृद्धि पालथाए
135. निम्नलिखित प्रक्रियागृहित मध्य रूप के द्वारा किसके लिए उपयोग किया जाता है?
- जलन जालिवा
  - जलर वैद्युतिक विद्युतिक
  - साधारण चिनिकू पाणीरे द्वारा उत्तरांश कराइवा
  - पाल पाठिवा

131. The procedure of impeachment of the President of India is _____.
- Judicial Procedure
  - Quasi-Judicial Procedure
  - Legislative Procedure
  - Executive Procedure
132. Which one of the following states receives the highest rainfall during winter seasons?
- Mizoram
  - Uttarakhand
  - Tamil Nadu
  - Bihar
133. An equinox occurs when the sun is vertically above _____.
- Tropic of Capricorn
  - Tropic of Cancer
  - Poles
  - Equator
134. When an object falls freely towards the earth, its total energy
- Decreases
  - First increases then decreases
  - Remains constant
  - Increases
135. Which among the following processes is an example of physical change?
- Burning of fuel
  - Electrolysis of water
  - Dissolving common sugar in water
  - Ripening of fruit

136. ଏକ ବଲ ୧ କିଗ୍ରା ବସୁର ଗତି ୪ ମୀ/ସେ ରୁ ୮ ମୀ/ସେ କୁ ବଢାଇଥାଏ । ଏହାହାରା କେତେ ପରିମାଣର କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଦିତ ହୁଏ ?

- (A) ୮ ଜୂଲି (B) ୩୨ ଜୂଲି
(C) ୨୪ ଜୂଲି (D) ୧୬ ଜୂଲି

137. ନିମ୍ନେ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଚିଠି କ୍ଷେତ୍ର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଶଳର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ନୁହେଁ ?

- (A) ଏହା ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ବାସ୍ତବ ଅନୁଭୂତି ପ୍ରଦାନ କରେ । ଏବଂ ଶିକ୍ଷଣ ବସୁକୁ ଗ୍ରହଣରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ।
(B) ଏହା ଶିକ୍ଷଣ ପରିସମ୍ମିଳିତରେ ଅଧିକ, ଉତ୍ସମ୍ଭବ ଗ୍ରହଣ କରେ ।
(C) ଏହା ଘୋଷା ପରିଚିତରୁ ମୁକ୍ତ ପ୍ରଦାନ କରେ ଏବଂ ବାସ୍ତବ ଅନୁଭୂତି ପ୍ରଦାନ କରେ ।
(D) ଏହା ପିଲାମାନଙ୍କର ଜଟିଳ ଭାବନାର ବିକାଶ କରେ ।

138. କେଉଁଚିଠି ପରିବେଶ ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟିର ଏକ କାରକ ନୁହେଁ ?

- (A) ଜଙ୍ଗଳ ନିଆଁ
(B) ଦ୍ଵୀପ ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି
(C) ପ୍ରାକୃତିକ ସମଦର ସହୃପଯୋଗ
(D) ଗାଡ଼ି ମରର ବସୁଲ ବ୍ୟବହାର

136. A force increases the speed of a

1 kg object from 4 m/s to 8 m/s.

The work done by the force will be _____.

- (A) 8 J (B) 32 J
(C) 24 J (D) 16 J

137. Which of the following is not a characteristic of field tour technique ?

- (A) It provides real experience to the learners and helps in understanding the learning material
(B) It takes more intuition in learning situations
(C) It provides relief from the rote learning method and provides realistic experience
(D) It develops children's complex emotions

138. Which is not a factor for creating environmental problem ?

- (A) Forest fire
(B) Rapid population growth
(C) Utilisation of natural resources
(D) Heavy use of vehicles

139. ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ଶରୀରରେ ତରଳ ପଦାର୍ଥର ଅବଶୋଷଣ ଏବଂ ସତ୍ତ୍ଵକଳନ ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ଜରୁରି ଅଟେ ?

- (A) ଲୋହ
- (B) କ୍ୟାଲେସିମ୍ବ
- (C) ସୋଡ଼ିୟମ୍
- (D) କ୍ଲୋରିନ୍

140. କାହାକୁ କୋଷର ଶକ୍ତିକେନ୍ଦ୍ର କୁହାଯାଏ ?

- (A) କୋଷ ପ୍ରାଚୀର
- (B) ମାଇଟୋକଣ୍ଟରୀଆ
- (C) ରାଇନୋଗ୍ରେମ୍
- (D) ନ୍ୟାକ୍ସ୍ଟ୍ରୋଫିଲ୍ସ

141. ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିயାଣାରେ ଧାନ ଚାଷ ପାଇଁ କେଉଁଠି ଜଳର ମୁଖ୍ୟ ଉତ୍ସ ?

- (A) ବୃକ୍ଷପାତା
- (B) ଜଳସେଚନ
- (C) ଶ୍ରମିକ ଉପଲବ୍ଧତା
- (D) ଆର୍ଦ୍ରମାତ୍ରି

142. ନିମ୍ନ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଠି ଭାରତର ସର୍ବାଧ୍ୱକ ଲଙ୍ଘା ଉପାଦନକାରୀ ରାଜ୍ୟ ?

- (A) ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ
- (B) ଓଡ଼ିଶା
- (C) ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶ
- (D) କେରଳ

143. ଫସପରସ୍ ର କାର୍ଯ୍ୟ କ'ଣ ?

- (A) ହାଡ଼ ଓ ଦାଢ଼ର ବିକାଶ
- (B) ଶରୀରରେ ତରଳ ପଦାର୍ଥର pH ନିୟନ୍ତ୍ରଣ
- (C) ମାସପେଶୀ ସଙ୍କୋଚନର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ
- (D) ସ୍ଥାଯିବିକ ଗତିର ସଂଚରଣରେ ଭୂମିକା

139. The mineral essential for absorption and maintaining balance of body fluids is _____.

- (A) Iron
- (B) Calcium
- (C) Sodium
- (D) Chlorine

140. Which is called as the power house of cell ?

- (A) Cell wall
- (B) Mitochondria
- (C) Ribosomes
- (D) Nucleus

141. What is the major source of water for rice cultivation in Punjab and Haryana ?

- (A) Rainfall
- (B) Irrigation
- (C) Availability of labour
- (D) Humid soil

142. Which state among the following is the largest producer of chilli in India ?

- (A) Madhya Pradesh
- (B) Odisha
- (C) Andhra Pradesh
- (D) Kerala

143. What is the function of phosphorus ?

- (A) Development of bones and teeth
- (B) Regulations of pH of body fluids
- (C) Regulation of muscle contraction
- (D) Role in transmission of nerve impulses

144. କ୍ୟାଲସିଯମ୍ ଏବଂ ଫସପରସର ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ଧାରଣା ପାଇଁ କ'ଣ ଆବଶ୍ୟକ?

- (A) ଭିଟାମିନ୍ 'ଏ'
- (B) ଭିଟାମିନ୍ 'ସି'
- (C) ଭିଟାମିନ୍ 'ଡି'
- (D) ଭିଟାମିନ୍ 'କେ'

145. ପରିବେଶ ଅଧ୍ୟନର ତାପ୍ରୟ୍ୟ କ'ଣ?

- (A) ପରିବେଶକୁ ଜାଣିବା
- (B) ପରିବେଶର ଉନ୍ନତି ସାଧନ କରିବା
- (C) ପରିବେଶର ଉପାଦାନକୁ ଚିହ୍ନିବା
- (D) ପରିବେଶକୁ ବୃଦ୍ଧିବା ଓ ସଂରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା

146. କେଉଁଟି ପିଲାମାନଙ୍କର ପରିବେଶ ପ୍ରତି ଆଗ୍ରହ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ନିମନ୍ତେ ଏକ ପଛା ଥିଲେ?

- (A) ପିଲାଙ୍କୁ ପଡ଼ିବାକୁ ବହି ଯୋଗାଇବା
- (B) ପିଲାଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବା
- (C) ପିଲାଙ୍କୁ ବାହାରକୁ ବୁଲେଇନେବା
- (D) ପିଲାଙ୍କୁ ଅନେକ ରାଷ୍ଟ୍ରବ ଜିନିଷ ଦେଖିବାକୁ, ଛୁଇଁବାକୁ, ଖେଳିବାକୁ ଦେବା

147. ନିୟ ପ୍ରାଥମିକ ଚିକିତ୍ସାକୁ ସଠିକ୍ କ୍ରମରେ ଲେଖି ।

1. ଶ୍ଵାସକ୍ରିୟା ପୁନଃ ଶାପନ
2. ପ୍ରବଳ ରକ୍ତ ପ୍ରାବ ଦିନ କରିବା
3. ଆକଞ୍ଚିକ ଆଘାତର ଚିକିତ୍ସା କରିବା
4. ତୁରନ୍ତ ଉନ୍ନତ ଚିକିତ୍ସା ସହାୟତା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା

- (A) 2, 4, 3, 1
- (C) 4, 3, 2, 1

- (B) 1, 2, 3, 4
- (D) 4, 2, 1, 3

144. Which is necessary for the utilisation and retention of calcium and phosphorus ?

- (A) Vitamin 'A'
- (B) Vitamin 'C'
- (C) Vitamin 'D'
- (D) Vitamin 'K'

145. What is the purpose of environmental studies ?

- (A) Knowing the environment
- (B) Improvement of environment
- (C) Identifying elements of the environment
- (D) To understand and try to conserve the environment

146. The way to develop children's interest in the environment is

- (A) Providing books for the children to read
- (B) Asking questions to children
- (C) Taking the children for outing
- (D) Let the children see, touch and play with many real things

147. Arrange the following First Aid sequence in a correct manner.

1. Restore Breathing
2. Stop Severe Bleeding
3. Treat Shock
4. Call advanced medical help immediately

- (A) 2, 4, 3, 1   (B) 1, 2, 3, 4
- (C) 4, 3, 2, 1   (D) 4, 2, 1, 3

(Continued)

148. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଜଳଜକୁ ମଧ୍ୟରେ କେଉଁଟିରେ ଗାଲିସି ନାହିଁ ?

- (A) ଅକ୍ଷେପସ
- (B) ଦ୍ଵିତୀ
- (C) ସାର୍କ
- (D) ତିମି

149. ୧୯୧୬ ମସିହାର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଚୁକ୍ତି କାହା କାହା ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥାପନିତ ହୋଇଥିଲା ?

- (A) ମହାମ୍ବା ଗାନ୍ଧୀ ଏବଂ ଆଗା ଖାନ
- (B) ବାଲ ଗଙ୍ଗାଧର ତିଳକ ଏବଂ ମହନ୍ତି ଅଳି ଜିନ୍ନା
- (C) ମହାମ୍ବା ଗାନ୍ଧୀ ଏବଂ ମହନ୍ତି ଅଳି ଜିନ୍ନା
- (D) ବାଲ ଗଙ୍ଗାଧର ତିଳକ ଏବଂ ଆଗା ଖାନ

150. ମହାମ୍ବା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ପ୍ରସିଦ୍ଧ 'ଦାଣି ଯାତ୍ରା' ସହିତ କେଉଁ ଭାରତୀୟ ଜନ ଆନ୍ଦୋଳନ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ?

- (A) ଖୁଲାପଡ଼ ଆନ୍ଦୋଳନ
- (B) ଅସହଯୋଗ ଆନ୍ଦୋଳନ
- (C) ଆଇନ ଅମାନ୍ୟ ଆନ୍ଦୋଳନ
- (D) ଭାରତ ଛାଡ଼ ଆନ୍ଦୋଳନ

148. Which of the following aquatic animal does not have gills ?

- (A) Octopus
- (B) Squid
- (C) Shark
- (D) Whale

149. The famous Lucknow pact of 1916 was signed between _____ .

- (A) Mahatma Gandhi and Aga Khan
- (B) Bal Gangadhar Tilak and Muhammad Ali Jinnah
- (C) Mahatma Gandhi and Muhammad Ali Jinnah
- (D) Bal Gangadhar Tilak and Aga Khan

150. Which Indian mass movement began with the famous 'Dandi March' of Mahatma Gandhi ?

- (A) Khilafat Movement
- (B) Non Co-operation Movement
- (C) Civil Disobedience Movement
- (D) Quit India Movement